

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 13 listopada 2018 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Rozporządzenie (WE) nr 604/2013 – Rozporządzenie (WE) nr 1560/2003 – Ustalenie państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej – Kryteria i mechanizmy ustalania – Wniosek o przejęcie lub wtórne przejęcie osoby ubiegającej się o azyl – Odpowiedź odmowna państwa członkowskiego, do którego skierowano wniosek – Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy – Artykuł 5 ust. 2 rozporządzenia nr 1560/2003 – Termin na udzielenie odpowiedzi – Upływ – Skutki

W sprawach połączonych C-47/17 i C-48/17

mających za przedmiot wnioski o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożone przez Rechtbank Den Haag (sąd rejonowy w Hadze, Niemcy) postanowieniami z dnia 23 stycznia i 26 stycznia 2017 r., które wpłynęły do Trybunału, odpowiednio, w dniu 1 lutego i 3 lutego 2017 r., w postępowaniach:

X (C-47/17),

X (C-48/17)

przeciwko

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes, R. Silva de Lapuerta, wiceprezes, J.C. Bonichot, M. Vilaras i F. Biltgen, prezesi izb, E. Juhász, M. Ilešič (sprawozdawca), J. Malenovský, E. Levits, L. Bay Larsen i S. Rodin, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Wathelet,

sekretarz: L. Carrasco Marco, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 16 stycznia 2018 r., rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu X (C-47/17) przez C.C. Westermann-Smit, advocaat,
- w imieniu X (C-48/17) przez D.G.J. Sanderink oraz A. Khalaf, advocaten,

* Język postępowania: francuski.

- w imieniu rządu niderlandzkiego przez K. Bulterman oraz M.L. Noort, działające w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu niemieckiego przez T. Henzego i R. Kanitza, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu węgierskiego przez M.M. Tátrai, M.Z. Fehéra oraz G. Koósa, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu Zjednoczonego Królestwa przez S. Brandona, R. Fadoju oraz C. Crane, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez D. Blundella, barrister,
- w imieniu rządu szwajcarskiego przez E. Bicheta, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez G. Wilsa oraz M. Condou-Durande, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 22 marca 2018 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczą wykładni art. 5 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1560/2003 z dnia 2 września 2003 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego (Dz.U. 2003, L 222, s. 3), zmienionego rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 118/2014 z dnia 30 stycznia 2014 r. (Dz.U. 2014, L 39, s. 1) (zwanego dalej „rozporządzeniem wykonawczym”).
- 2 Pytania te zostały przedstawione w ramach sporów pomiędzy dwiema osobami ubiegającymi się o azyl a Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (sekretarzem stanu ds. bezpieczeństwa i sprawiedliwości, Niemalandy, zwanym dalej „sekretarzem stanu”).

Ramy prawne

Prawo Unii

Rozporządzenie Eurodac

- 3 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania rozporządzenia (UE) nr 604/2013 w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca oraz w sprawie występowania o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol na potrzeby ochrony porządku publicznego, oraz zmieniające

rozporządzenie (UE) nr 1077/2011 ustanawiające Europejską Agencję ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (Dz.U. 2013, L 180, s. 1, zwane dalej „rozporządzeniem Eurodac”) w art. 9 stanowi:

„1. Każde państwo członkowskie niezwłocznie pobiera odciski wszystkich palców od każdej osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową w wieku co najmniej 14 lat oraz najszybciej jak to możliwe i nie później niż 72 godziny po złożeniu przez nią wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej określonego w art. 20 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 604/2013 przesyła je [...] do systemu centralnego.

[...]

3. Dane daktyloskopijne [...] przesłane przez którekolwiek z państw członkowskich [...] zostają automatycznie porównane z danymi daktyloskopijnymi przesłanymi przez inne państwa członkowskie i przechowywanymi już w systemie centralnym.

[...]

5. System centralny automatycznie przesyła informacje o trafieniu lub negatywnym wyniku porównania do państwa członkowskiego pochodzenia [...].

[...]”.

4 Artykuł 14 rozporządzenia Eurodac stanowi:

„1. Każde państwo członkowskie niezwłocznie pobiera odciski wszystkich palców od każdego obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca w wieku co najmniej 14 lat przybywającego z państwa trzeciego, który został zatrzymany przez właściwe organy kontrolne w związku z nielegalnym przekroczeniem lądowej, morskiej lub powietrznej granicy tego państwa członkowskiego i nie został zawrócony lub który pozostaje fizycznie na terytorium państw członkowskich i nie został uwięziony, umieszczony w miejscu zatrzymania lub zakładzie zamkniętym przez cały okres pomiędzy zatrzymaniem i wydaleniem na podstawie decyzji o zawróceniu.

2. Dane państwo członkowskie przesyła do systemu centralnego – najszybciej jak to możliwe i nie później niż 72 godzin[y] po dniu zatrzymania – [...] dane dotyczące każdego obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, o którym mowa w ust. 1 i który nie został zawrócony [...].

[...]”.

Rozporządzenie Dublin III

5 Motywy 4, 5, 7 i 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela kraju trzeciego lub bezpaństwowca (Dz.U. 2013, L 180, s. 31, zwanego dalej „rozporządzeniem Dublin III”) stanowią:

„(4) W konkluzjach [Rady Europejskiej przyjętych podczas nadzwyczajnego posiedzenia] z Tampere [w dniach 15 i 16 października 1999 r.] stwierdzono także, że [wspólny europejski system azylowy] powinien zostać uzupełniony, w krótkim terminie, o precyzyjną i sprawną metodę ustalania, które państwo członkowskie jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie azylu.

- (5) Metoda taka powinna być oparta na kryteriach obiektywnych i sprawiedliwych, zarówno dla państw członkowskich, jak i dla zainteresowanych osób. W szczególności powinna ona umożliwiać szybkie ustalenie odpowiedzialnego państwa członkowskiego, tak by zagwarantować skuteczny dostęp do procedur udzielania ochrony międzynarodowej, i nie powinna zagrażać celowi, jakim jest szybkie rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej.

[...]

- (7) W programie sztokholmskim Rada Europejska potwierdziła swoje zobowiązanie do ustanowienia najpóźniej do 2012 roku wspólnego obszaru ochrony i solidarności zgodnie z art. 78 [TFUE] dla osób, którym udzielono ochrony międzynarodowej. Ponadto podkreśliła, że podstawą tworzenia [wspólnego europejskiego systemu azylowego] pozostaje system dubliński, jako że precyzyjnie określa on odpowiedzialność państw członkowskich za rozpatrzenie wniosku o ochronę międzynarodową.

[...]

- (12) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej [(Dz.U. 2013, L 180, s. 60)] powinna mieć zastosowanie dodatkowo i bez uszczerbku dla przepisów dotyczących gwarancji proceduralnych uregulowanych w niniejszym rozporządzeniu, z zastrzeżeniem ograniczeń w stosowaniu tej dyrektywy”.

- 6 Zgodnie z art. 2 lit. d) rozporządzenia Dublin III na użytek tego rozporządzenia „rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej” oznacza „wszelkie przypadki rozpatrzenia wniosku lub wydania decyzji lub orzeczenia w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej przez właściwe organy zgodnie z dyrektywą 2013/32/UE i dyrektywą 2011/95/UE, z wyjątkiem postępowań w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem”.

- 7 Artykuł 3 ust. 2 rozporządzenia Dublin III stanowi:

„W przypadku gdy nie można wyznaczyć odpowiedzialnego państwa członkowskiego na podstawie kryteriów wymienionych w niniejszym rozporządzeniu, odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej jest pierwsze państwo członkowskie, w którym wniosek ten został złożony.

Jeżeli przekazanie wnioskodawcy do państwa członkowskiego pierwotnie wyznaczonego jako państwo odpowiedzialne jest niemożliwe, gdyż istnieją istotne powody ku temu, by przypuszczać, że w procedurze azylowej i w warunkach przyjmowania wnioskodawców w tym państwie członkowskim występują wady systemowe, powodujące pojawienie się ryzyka nieludzkiego lub poniżającego traktowania w rozumieniu art. 4 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, państwo członkowskie dokonujące ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego dalej prowadzi ocenę kryteriów określonych w rozdziale III w celu stwierdzenia, czy inne państwo członkowskie może zostać wyznaczone jako odpowiedzialne.

Jeżeli na mocy niniejszego ustępu nie można przeprowadzić przekazania do żadnego z państw członkowskich wyznaczonych na podstawie kryteriów określonych w rozdziale III ani do pierwszego państwa członkowskiego, w którym złożono wniosek, odpowiedzialnym państwem członkowskim staje się państwo członkowskie prowadzące postępowanie w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego”.

8 Artykuł 13 ust. 1 rozporządzenia Dublin III stanowi:

„W przypadku gdy ustalono, na podstawie dowodów lub poszlak opisanych w dwóch wykazach wymienionych w art. 22 ust. 3 niniejszego rozporządzenia, włącznie z danymi, o których mowa w rozporządzeniu [Eurodac], że wnioskodawca przekroczył nielegalnie granicę lądową, morską lub powietrzną państwa członkowskiego, przybywając z państwa trzeciego, państwo członkowskie, do którego w ten sposób wjechał, jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Odpowiedzialność ta wygasa z upływem dwunastu miesięcy od dnia, kiedy nastąpiło nielegalne przekroczenie granicy”.

9 Artykuł 17 ust. 1 rozporządzenia Dublin III stanowi:

„Na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 1 każde państwo członkowskie może zdecydować o rozpatrzeniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wniesionego w tym państwie przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, nawet jeżeli za takie rozpatrzenie nie jest odpowiedzialne na podstawie kryteriów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.

[...]”.

10 Artykuł 18 wspomnianego rozporządzenia stanowi:

„1. Odpowiedzialne państwo członkowskie na podstawie niniejszego rozporządzenia jest zobowiązane do:

- a) przejścia, na warunkach ustanowionych w art. 21, 22 i 29, wnioskodawcy, który złożył wniosek w innym państwie członkowskim;
- b) wtórnego przejścia, na warunkach ustanowionych w art. 23, 24, 25 i 29, wnioskodawcy, którego wniosek jest rozpatrywany i który złożył wniosek w innym państwie członkowskim lub który przebywa na terytorium innego państwa członkowskiego bez dokumentu pobytu;

[...]

2. W przypadkach objętych ust. 1 lit. a) i b) odpowiedzialne państwo członkowskie rozpatruje wniosek lub kończy rozpatrywanie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego przez wnioskodawcę.

[...]”.

11 Artykuł 20 ust. 1 i 5 tego samego rozporządzenia przewiduje:

„1. Postępowanie w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego wszczyna się, gdy tylko wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej zostanie po raz pierwszy złożony w państwie członkowskim.

[...]

5. Wnioskodawca, który przebywa w innym państwie członkowskim bez dokumentu pobytu lub który tam składa wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej po wycofaniu swojego pierwszego wniosku złożonego w innym państwie członkowskim w trakcie postępowania w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego, zostaje wtórnie przejęty, na warunkach ustanowionych w art. 23, 24, 25 i 29, przez państwo członkowskie, w którym ten wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej został najpierw złożony, w celu zakończenia postępowania w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego.

[...]”.

12 Artykuł 21 rozporządzenia Dublin III stanowi:

„1. W przypadku gdy państwo członkowskie, w którym został złożony wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, uznaje, że inne państwo członkowskie jest odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosku, może, tak szybko jak to możliwe, [a] w każdym przypadku w ciągu trzech miesięcy od daty złożenia wniosku w rozumieniu art. 20 ust. 2, zwrócić się do innego państwa członkowskiego o przejęcie wnioskodawcy.

Niezależnie od akapitu pierwszego w przypadku uzyskania trafienia w systemie Eurodac odnoszącego się do danych zarejestrowanych zgodnie z art. 14 rozporządzenia [Eurodac] wniosek jest przesyłany w ciągu dwóch miesięcy od uzyskania tego trafienia na mocy art. 15 ust. 2 tego rozporządzenia.

W przypadku gdy wniosek o przejęcie wnioskodawcy nie został wniesiony w terminach określonych w akapitach pierwszym i drugim, odpowiedzialność za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej spoczywa na państwie członkowskim, w którym taki wniosek został złożony.

2. Wnioskujące państwo członkowskie może poprosić o pilną odpowiedź w przypadkach, gdy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej został złożony po tym, jak odmówiono zezwolenia na wjazd lub pozostanie, po aresztowaniu za nielegalny pobyt lub po doręczeniu lub wykonaniu decyzji o wydaleniu.

We wniosku podawane są powody uzasadniające [prośbę o] pilną odpowiedź oraz okres, w którym oczekuje się odpowiedzi. Okres ten wynosi przynajmniej jeden tydzień.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, wniosek o przejęcie przez inne państwo członkowskie składany jest przy wykorzystaniu standardowego formularza oraz zawiera dowody lub poszlaki opisane w dwóch wykazach wymienionych w art. 22 ust. 3 lub odpowiednie fragmenty oświadczenia złożonego przez wnioskodawcę, umożliwiające organom państwa członkowskiego, do którego kierowany jest wniosek, sprawdzenie, czy jest ono odpowiedzialne na podstawie kryteriów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.

Komisja w drodze aktów wykonawczych określa jednolite warunki przygotowywania i składania wniosków o przejęcie [...]”.

13 Artykuł 22 rozporządzenia Dublin III stanowi:

„1. Państwo członkowskie, do którego został skierowany wniosek, przeprowadza niezbędne czynności sprawdzające i podejmuje decyzję w sprawie wniosku o przejęcie osoby ubiegającej się o azyl w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania tego wniosku.

[...]

3. Komisja w drodze aktów wykonawczych ustanawia i okresowo zmienia dwa wykazy określające odpowiednie środki dowodowe i poszlaki [...].

[...]

6. W przypadku gdy wnioskujące państwo członkowskie poprosiło o rozpatrzenie sprawy w trybie pilnym zgodnie z przepisami art. 21 ust. 2, państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, dokłada wszelkich starań, by nie przekroczyć wnioskowanego [żądanego] terminu. W wyjątkowych przypadkach, jeżeli można wykazać, że rozpatrywanie wniosku o przejęcie osoby ubiegającej się o azyl jest szczególnie skomplikowane, państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, może udzielić odpowiedzi po upływie wnioskowanego [żądanego] terminu, jednakże w każdym przypadku w ciągu

jednego miesiąca. W takich sytuacjach państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, musi powiadomić o swojej decyzji o odroczeniu udzielenia odpowiedzi wnioskujące państwo członkowskie w terminie pierwotnie wnioskowanym [żądany].

7. Brak podjęcia działań w terminie dwóch miesięcy, wymienionym w ust. 1, oraz w terminie jednego miesiąca, wymienionym w ust. 6, jest równoznaczny z akceptacją wniosku i pociąga za sobą obowiązek przejęcia danej osoby, w tym obowiązek poczynienia odpowiednich przygotowań do jej przybycia”.

14 Artykuł 23 rozporządzenia Dublin III stanowi:

„1. W przypadku gdy państwo członkowskie, w którym osoba, o której mowa w art. 18 ust. 1 lit. b), c) lub d), złożyła nowy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, uznaje, że odpowiedzialne jest inne państwo członkowskie, zgodnie z art. 20 ust. 5 i art. 18 ust. 1 lit. b), c) lub d), może ono zwrócić się do tego innego państwa członkowskiego o wtórne przejęcie tej osoby.

2. Wniosek o wtórne przejęcie składany jest możliwie najszybciej, a w każdym przypadku w terminie dwóch miesięcy od uzyskania trafienia w systemie Eurodac, na mocy art. 9 ust. 5 rozporządzenia [Eurodac].

Jeżeli wniosek o wtórne przejęcie opiera się dowodach innych niż dane uzyskane z systemu Eurodac, jest on przesyłany do państwa członkowskiego, do którego kierowany jest wniosek o wtórne przejęcie, w terminie trzech miesięcy od daty, w której wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej został złożony w rozumieniu art. 20 ust. 2.

3. Jeżeli wniosek o wtórne przejęcie nie został złożony w terminach określonych w ust. 2, odpowiedzialność za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej spoczywa na państwie członkowskim, w którym złożono nowy wniosek.

4. Wniosek o wtórne przejęcie składany jest przy wykorzystaniu standardowego formularza i zawiera dowody lub poszlaki zgodnie z dwoma wykazami, o których mowa w art. 22 ust. 3, lub odpowiednie fragmenty oświadczeń złożonych przez zainteresowaną osobę, umożliwiające organom państwa członkowskiego, do którego kierowany jest wniosek, sprawdzenie, czy jest ono państwem odpowiedzialnym na podstawie kryteriów określonych w niniejszym rozporządzeniu.

Komisja w drodze aktów wykonawczych określa jednolite warunki przygotowywania i składania wniosków o przejęcie [...]”.

15 Artykuł 25 rozporządzenia Dublin III stanowi:

„1. Państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, jest zobowiązane do przeprowadzenia niezbędnych czynności sprawdzających i wydaje decyzję w sprawie wniosku o wtórne przejęcie zainteresowanej osoby tak szybko, jak to możliwe, a w każdym przypadku nie później niż jeden miesiąc od daty otrzymania wniosku. Jeżeli wniosek oparty jest na danych pochodzących z systemu Eurodac, termin ten ulega skróceniu do dwóch tygodni.

2. Brak podjęcia działań w terminie jednego miesiąca lub dwóch tygodni, wymienionych w ust. 1, jest równoznaczny z akceptacją wniosku i pociąga za sobą obowiązek wtórnego przejęcia zainteresowanej osoby, w tym obowiązek poczynienia odpowiednich przygotowań do jej przybycia”.

16 Artykuł 29 rozporządzenia Dublin III stanowi:

„1. Przekazanie osoby ubiegającej się o azyl [...] z wnioskującego państwa członkowskiego do odpowiedzialnego państwa członkowskiego jest przeprowadzane zgodnie z prawem krajowym wnioskującego państwa członkowskiego, po konsultacjach między zainteresowanymi państwami

członkowskimi, tak szybko, jak to jest praktycznie możliwe, a najpóźniej w ciągu sześciu miesięcy od wyrażenia zgody na złożony przez inne państwo członkowskie wniosek [zgody przez inne państwo członkowskie na wniosek] o przejście lub wtórne przejście zainteresowanej osoby lub od ostatecznej decyzji w sprawie odwołania się lub ponownego rozpoznania, w przypadku gdy mają one skutek zawieszający [...].

[...]

2. W przypadku gdy nie dokonano przekazania w terminie sześciomiesięcznym, odpowiedzialne państwo członkowskie zostaje zwolnione z obowiązku przejścia lub wtórnego przejścia zainteresowanej osoby, a odpowiedzialność zostaje przeniesiona na wnioskujące państwo członkowskie. Termin ten może być przedłużony do maksymalnie jednego roku, jeżeli przekazania nie można było przeprowadzić w związku z uwięzieniem zainteresowanej osoby lub do maksymalnie osiemnastu miesięcy, jeżeli zainteresowana osoba uciekła.

[...]”.

- 17 Zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku II do rozporządzenia Dublin III art. 18 i art. 20 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego (Dz.U. 2003, L 50, s. 1, zwanego dalej „rozporządzeniem Dublin II”), które zostało uchylone i zastąpione rozporządzeniem Dublin III, odpowiadają art. 22 i art. 25 ust. 1 tego ostatniego rozporządzenia.

Rozporządzenie wykonawcze

- 18 Zgodnie z preambułą do rozporządzenia wykonawczego zostało ono ustanowione „uwzględniając rozporządzenie [Dublin III], w szczególności jego art. 15 ust. 5, art. 17 ust. 3, art. 18 ust. 3, art. 19 ust. 3 i 5, art. 20 ust. 1, 3 i 4 oraz art. 22 ust. 2”.

- 19 Artykuł 5 rozporządzenia wykonawczego stanowi:

„1. Jeżeli po przeprowadzeniu postępowania sprawdzającego wnioskujące państwo członkowskie uznaje, że przedłożone dowody nie potwierdzają jego właściwości, odpowiedź odmowna przesłana wnioskującemu państwu członkowskiemu podaje pełne i szczegółowe przyczyny odmowy.

2. Jeżeli wnioskujące państwo członkowskie uważa, że odmowa oparta jest na niewłaściwej ocenie lub jeżeli posiada dodatkowe dowody do przesłania, może poprosić o ponowne rozpatrzenie swojego wniosku. Ta możliwość musi być wykorzystana w ciągu trzech tygodni od otrzymania odpowiedzi odmownej. Państwo członkowskie, do którego kierowany jest wniosek, dołoży wszelkich starań, aby udzielić odpowiedzi w ciągu dwóch tygodni. W żadnym wypadku ta dodatkowa procedura nie przekracza ograniczeń w czasie [terminów] ustanowionych w art. 18 ust. 1 i 6 oraz art. 20 ust. 1 lit. b) rozporządzenia [Dublin II]”.

- 20 Załącznik X do rozporządzenia wykonawczego zawiera w części A informacje na temat rozporządzenia Dublin III dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową. W tytule „Ile czasu potrzeba na podjęcie decyzji co do tego, które państwo rozpatrzy wniosek? Ile czasu potrzeba na rozpatrzenie wniosku?” wyjaśniono w szczególności, że „[p]rzeprowadzenie całej procedury [określonej w rozporządzeniu Dublin III], do momentu przekazania do państwa docelowego, może w normalnych okolicznościach potrwać do 11 miesięcy. Wniosek o azyl zostanie następnie rozpatrzony w państwie, które jest za to odpowiedzialne. Okres ten może ulec zmianie, jeżeli będą Państwo ukrywać się przed władzami, a także w przypadku pozbawienia wolności lub zatrzymania lub złożenia odwołania od decyzji o przekazaniu”. Część B tego załącznika, zawierająca informacje dotyczące tego postępowania

dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową objętych tym postępowaniem, przedstawia w tym zakresie w sposób szczegółowy terminy przewidziane na złożenie wniosku o przejęcie lub wtórne przejęcie oraz na udzielenie odpowiedzi na taki wniosek, a także na przekazanie zainteresowanego.

Prawo niderlandzkie

Ustawa powszechna o postępowaniu administracyjnym

- 21 Artykuł 4:17 ust. 1 Algemene wet bestuursrecht (ogólnej ustawy o postępowaniu administracyjnym) przewiduje, że jeżeli organ administracyjny nie rozpatrzy wniosku we właściwym czasie, zobowiązany jest do wypłacenia wnioskodawcy kary pieniężnej za każdy dzień zwłoki, ten okres nie może jednak przekroczyć 42 dni. Artykuł 4:17 ust. 2 tej ustawy stanowi, że kwota kary pieniężnej wynosi 20 EUR dziennie przez 14 pierwszych dni zwłoki, 30 EUR dziennie przez 14 dalszych dni i 40 EUR dziennie przez pozostałe dni. Artykuł 4:17 ust. 3 wspomnianej ustawy stanowi, że pierwszym dniem, od którego kara pieniężna jest należna, jest dzień, w którym upłynął termin dwóch tygodni, rozpoczynający bieg w dniu następującym po upływie terminu wyznaczonego na rozpatrzenie wniosku i otrzymaniu przez organ administracyjny pisma wzywającego do działania wysłanego przez wnioskodawcę. Artykuł 4:17 ust. 5 tej samej ustawy stanowi, że wniesienie skargi na nierozpatrzenie wniosku we właściwym czasie nie skutkuje zawieszeniem kary pieniężnej. Na mocy art. 4:17 ust. 6 lit. c) ogólnej ustawy o postępowaniu administracyjnym kara pieniężna nie jest należna, w przypadku gdy wniosek jest oczywiście niedopuszczalny lub oczywiście bezzasadny.
- 22 Artykuł 6:2 lit. b) wspomnianej ustawy przewiduje:
- „Dla celów stosowania przepisów prawa w dziedzinie skarg i zażaleń brak rozpatrzenia we właściwym czasie jest równoznaczny z wydaniem decyzji”.
- 23 Artykuł 6:12 ust. 2 tej ustawy stanowi:
- „Skargę można wnieść, gdy organ administracyjny nie wydał decyzji we właściwym czasie oraz upłynął termin dwóch tygodni, który rozpoczął bieg w dniu następującym po dniu, w którym zainteresowany poinformował na piśmie organ administracyjny o jego bezznaczności”.
- 24 Artykuł 8:55b ust. 1 ustawy powszechnej o postępowaniu administracyjnym stanowi:
- „Gdy skarga dotyczy niewydania decyzji we właściwym czasie, sąd administracyjny orzeka na podstawie art. 8:54 [tej ustawy] w terminie ośmiu tygodni od wniesienia skargi i z poszanowaniem kryteriów przewidzianych w art. 6:5 [wspomnianej ustawy], chyba że uważa za niezbędne przeprowadzenie rozprawy”.
- 25 Artykuł 8:55c ust. 1 ustawy powszechnej o postępowaniu administracyjnym przewiduje:
- „Jeżeli skarga jest zasadna, sąd administracyjny orzeka również na wniosek skarżącego o kwocie należnej kary pieniężnej”.
- 26 Zgodnie z art. 8:55d ust. 1 wspomnianej ustawy jeżeli skarga jest zasadna, a żadna decyzja nie została jeszcze doręczona, sąd administracyjny zobowiązuje organ administracji do doręczenia decyzji w terminie dwóch tygodni od dnia następującego po doręczeniu wyroku. Stosownie do ust. 2 tego artykułu sąd administracyjny przewiduje w swoim wyroku dodatkową karę pieniężną za każdy dzień zwłoki w wykonaniu wyroku przez organ administracyjny.

Ustawa o cudzoziemcach

- 27 Artykuł 30 ust. 1 Vreemdelingenwet 2000 (ustawy o cudzoziemcach z 2000 r.), w brzmieniu mającym zastosowanie do okoliczności faktycznych sporu w postępowaniu głównym (zwanej dalej „ustawą o cudzoziemcach”) stanowi, że wniosek o wydanie zezwolenia na pobyt tymczasowy dla osoby ubiegającej się o azyl nie jest rozpatrywany, jeżeli zostanie ustalone na podstawie rozporządzenia Dublin III, że inne państwo członkowskie jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku.
- 28 W art. 42 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach przewidziano, że decyzję należy wydać w terminie sześciu miesięcy od daty otrzymania wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt tymczasowy dla osoby ubiegającej się o azyl.
- 29 Artykuł 42 ust. 4 wspomnianej ustawy stanowi, że termin przewidziany w ust. 1 tego artykułu może zostać przedłużony o nie więcej niż dziewięć dodatkowych miesięcy, w przypadku gdy:
- „a. występują złożone kwestie faktyczne lub prawne;
 - b. ze względu na to, że znaczna liczba cudzoziemców składa wnioski jednocześnie, trudno jest w praktyce zakończyć postępowanie w terminie sześciu miesięcy; lub
 - c. opóźnienie w rozpatrzeniu wniosku może zostać przypisane cudzoziemcowi”.
- 30 Artykuł 42 ust. 6 ustawy o cudzoziemcach stanowi, że kiedy w ramach wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt tymczasowy dla osoby ubiegającej się o azyl badana jest zgodnie z art. 30 tej ustawy kwestia, czy wniosek ten należy rozpatrzyć, czy też nie, termin przewidziany w ust. 1 tego artykułu rozpoczyna bieg dopiero w chwili, gdy zostanie ustalone zgodnie z rozporządzeniem Dublin III, że Niderlandy są odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku.

Spory w postępowaniach głównych i pytania prejudycjalne

Sprawa C-47/17

- 31 W dniu 24 stycznia 2016 r. skarżący w postępowaniu głównym, narodowości syryjskiej, złożył do sekretarza stanu w Niderlandach wniosek o zezwolenie na pobyt tymczasowy dla osoby ubiegającej się o azyl.
- 32 Tego samego dnia sekretarz stanu, sprawdziwszy bazę danych Eurodac, uzyskał trafienie wskazujące, że wspomniany skarżący w dniu 22 stycznia 2016 r. złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w Niemczech, czemu jednak zainteresowany zaprzecza.
- 33 W dniu 24 marca 2016 r. sekretarz stanu na podstawie art. 18 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Dublin III skierował do organów niemieckich wniosek o wtórne przejęcie skarżącego w postępowaniu głównym
- 34 W dniu 7 kwietnia 2016 r. organy niemieckie odrzuciły wniosek o wtórne przejęcie. Zgodnie z tym pismem organy niemieckie wskazały, że na tę chwilę udzielają odpowiedzi odmownej w celu dochowania przewidzianego w art. 25 ust. 1 rozporządzenia III terminu na udzielenie odpowiedzi, ponieważ odpowiedź wymaga przeprowadzenia w Niemczech pogłębionego badania, oraz że organy niderlandzkie zostaną poinformowane o wynikach tego badania bez potrzeby składania wniosku w tym celu.
- 35 W dniu 14 kwietnia 2016 r. sekretarz stanu złożył do organów niemieckich wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, który pozostał jednak bez odpowiedzi.

- 36 Pismem z dnia 29 sierpnia 2016 r. skarżący w postępowaniu głównym zwrócił się do sekretarza stanu o rozpatrzenie jego wniosku i uznanie odmowy organów niemieckich z dnia 7 kwietnia 2016 r. za ostateczną. Sekretarz stanu nie udzielił odpowiedzi co do istoty na ten wniosek.
- 37 W dniu 17 listopada 2016 r. skarżący w postępowaniu głównym wniósł do sądu odsyłającego skargę, wskazując na brak wydania we właściwym czasie decyzji w przedmiocie jego wniosku o zezwolenie na pobyt tymczasowy dla osoby ubiegającej się o azyl i żądając nałożenia na sekretarza stanu kary pieniężnej, naliczonej od dnia powstania jego bezczynności, oraz zobowiązania go do wydania decyzji w terminie wskazanym przez wspomniany sąd, a w razie zwłoki w jej wydaniu nałożenia dodatkowej kary pieniężnej w wysokości 100 EUR za każdy dzień.
- 38 W dniu 22 grudnia 2016 r. sekretarz stanu poinformował sąd odsyłający o tym, że w dniu 14 grudnia 2016 r. wycofał wniesiony do organów niemieckich wniosek o wtórne przejęcie i że od tej chwili wniosek skarżącego w postępowaniu głównym o udzielenie azylu będzie rozpatrywany w myśl przepisów Nederlandse Algemene Asielprocedure (niderlandzkiej ogólnej procedury azylowej).
- 39 Strony w postępowaniu głównym spierają się co do kwestii, czy w międzyczasie upłynął termin, w którym sekretarz stanu powinien rozpatrzyć wniosek o zezwolenie na pobyt tymczasowy dla osoby ubiegającej się o azyl, który został złożony przez skarżącego w postępowaniu głównym w dniu 24 stycznia 2016 r.
- 40 W tym względzie skarżący w postępowaniu głównym podnosi w szczególności, że po upływie terminów wskazanych w rozporządzeniu Dublin III w odniesieniu do postępowania w sprawie wtórnego przejęcia powinno było zostać ustalone państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku. Jeśli państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, udziela w terminie odpowiedzi odmownej na wniosek o wtórne przejęcie, odpowiedzialność spoczywa od tego momentu na wnioskującym państwie członkowskim. W związku z tym sześciomiesięczny termin na rozpatrzenie wniosku o udzielenie azylu zaczynałby bieg od tej chwili. Skoro w dniu 7 kwietnia 2016 r. organy niemieckie odrzuciły wniosek o wtórne przejęcie, począwszy od tego samego dnia Królestwo Niderlandów stało się odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku skarżącego o udzielenie azylu, a zatem termin przewidziany na rozpatrzenie wniosku upłynął w dniu 7 października 2016 r.
- 41 Natomiast według sekretarza stanu termin na rozpatrzenie tegoż wniosku rozpoczął swój bieg dopiero w dniu 14 grudnia 2016 r., czyli w dniu, w którym Królestwo Niderlandów uznało, że jest odpowiedzialne za jego rozpatrzenie.
- 42 W tych okolicznościach Rechtbank Den Haag (sąd rejonowy w Hadze, Niderlandy) postanowił zawiesić postępowanie i skierować do Trybunału następujące pytania prejudycjalne:
- „1) Czy biorąc pod uwagę cel, treść i zakres rozporządzenia [Dublin III] i dyrektywy [2013/32], państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, powinno udzielić odpowiedzi na wniosek o ponowne rozpatrzenie przewidziany w art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego w terminie dwóch tygodni?
- 2) Jeśli na pytanie pierwsze należy udzielić odpowiedzi przeczącej, to czy należy zatem, uwzględniając art. 5 ust. 2 zdanie ostatnie rozporządzenia wykonawczego, zastosować termin maksymalnie miesiąca przewidziany w art. 20 ust. 1 lit. b) rozporządzenia [Dublin II] (obecnie art. 25 ust. 1 rozporządzenia [Dublin III])?
- 3) Jeśli na pytania pierwsze i drugie należy udzielić odpowiedzi przeczącej, to czy państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, dysponuje – jeżeli uwzględnić zawarte w art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego wyrażenie »dłożyć wszelkich starań« – rozsądnym terminem na udzielenie odpowiedzi na wniosek o ponowne rozpatrzenie?

- 4) Jeśli państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, powinno rzeczywiście udzielić odpowiedzi na wniosek o ponowne rozpatrzenie przewidziany w art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego w rozsądnym terminie, czy termin ten jest jeszcze rozsądny po upływie ponad sześciu miesięcy, jak ma to miejsce w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym? Jeśli na to pytanie należy udzielić odpowiedzi przeczącej, to jak należy rozumieć »rozsądny termin«?
- 5) Jeśli państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, nie udzieli odpowiedzi na wniosek o ponowne rozpatrzenie ani w terminie dwóch tygodni, ani w terminie miesiąca, ani w rozsądnym terminie, to jakie należy wyciągnąć z tego konsekwencje? Czy w takim przypadku za merytoryczne rozpatrzenie wniosku o udzielenie azylu złożonego przez cudzoziemca odpowiedzialne jest wnioskujące państwo członkowskie, czy też odpowiedzialne jest państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek?
- 6) Jeśli należy uznać, że ze względu na brak odpowiedzi we właściwym czasie na wniosek o ponowne rozpatrzenie przewidziany w art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, staje się odpowiedzialne za merytoryczne rozpatrzenie wniosku o udzielenie azylu, to w jakim terminie wnioskujące państwo członkowskie, mianowicie druga strona postępowania w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym, powinno przekazać cudzoziemcowi tę informację?”.

Sprawa C-48/17

- 43 W dniu 22 września 2015 r. skarżący w postępowaniu głównym, narodowości erytrejskiej, złożył do sekretarza stanu w Niderlandach wniosek o zezwolenie na pobyt tymczasowy dla osoby ubiegającej się o azyl. Według bazy danych Eurodac w dniu 9 czerwca 2015 r. złożył on już wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w Szwajcarii. Ponadto z przedłożonych Trybunałowi akt sprawy wynika, że skarżący w postępowaniu głównym dotarł pod koniec maja 2015 r. przez Morze Śródziemne do Włoch, gdzie jednak, jak się wydaje, nie pobrano od niego odcisków palców i nie złożył on wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.
- 44 W dniu 20 listopada 2015 r. sekretarz stanu skierował do organów szwajcarskich wniosek o wtórne przejęcie skarżącego w postępowaniu głównym na podstawie art. 18 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Dublin III.
- 45 W dniu 25 listopada 2015 r. organy szwajcarskie odrzuciły ten wniosek z uzasadnieniem, że w ramach postępowania w sprawie ustalenia państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w Szwajcarii przez skarżącego organy te skierowały wniosek o przejęcie lub wtórne przejęcie do organów włoskich, który pozostał bez odpowiedzi, a tym samym od dnia 1 września 2015 r. Republika Włoska stała się odpowiedzialna za rozpatrzenie tego wniosku.
- 46 W dniu 27 listopada 2015 r. sekretarz stanu skierował do organów włoskich wniosek o wtórne przejęcie skarżącego w postępowaniu głównym.
- 47 W dniu 30 listopada 2015 r. organy włoskie odrzuciły ten wniosek.
- 48 W dniu 1 grudnia 2015 r. sekretarz stanu skierował do organów włoskich wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, zaś w dniu 18 stycznia 2016 r. skierował do tych organów pismo ponagające.
- 49 W dniu 26 stycznia 2016 r. organy włoskie uwzględniły wspomniany wniosek.

- 50 Decyzją z dnia 19 kwietnia 2016 r. sekretarz stanu odmówił rozpatrzenia złożonego przez skarżącego w postępowaniu głównym wniosku o zezwolenie na pobyt tymczasowy dla osoby ubiegającej się o azyl, uzasadniając to tym, że za rozpatrzenie wspomnianego wniosku odpowiedzialna jest Republika Włoska.
- 51 Skarżący w postępowaniu głównym wniósł skargę na tę decyzję do sądu odsyłającego. Nadto wniósł do sędziego orzekającego w przedmiocie środków tymczasowych o zarządzenie środka tymczasowego w postaci zakazu wydalenia go przez sekretarza stanu przed upływem czterotygodniowego terminu liczonego od dnia, w którym sąd odsyłający orzeknie w przedmiocie skargi. Zarządzeniem z dnia 30 czerwca 2016 r. sędzia orzekający w przedmiocie środków tymczasowych uwzględnił wniosek o zarządzenie środka tymczasowego.
- 52 Strony spierają się przede wszystkim co do kwestii, czy druga strona postępowania stała się odpowiedzialna za rozpatrzenie złożonego przez skarżącego w postępowaniu głównym wniosku o zezwolenie na pobyt tymczasowy dla osoby ubiegającej się o azyl z tego powodu, że organy włoskie, po pierwotnym odrzuceniu złożonego przez sekretarza stanu wniosku o wtórne przejęcie, nie odpowiedziały na wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w przewidzianym terminie.
- 53 W tych okolicznościach Rechtbank Den Haag (sąd rejonowy w Hadze) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z sześcioma pytaniami prejudycjalnymi, które co do zasady są identyczne z pytaniami przedstawionymi w sprawie C-47/17, przy czym, po pierwsze, termin wskazany w pytaniu czwartym został dostosowany do sytuacji rozpatrywanej w sprawie C-48/17 poprzez odwołanie się do terminu siedmiu i pół tygodnia, a po drugie, w pytaniu piątym w tej sprawie wskazano tylko przypadek przekroczenia dwutygodniowego terminu lub rozsądnego terminu.

Postępowanie przed Trybunałem

- 54 Postanowieniem prezesa Trybunału z dnia 13 lutego 2017 r. sprawy C-47/17 oraz C-48/17 zostały połączone w celu łącznego rozpoznania w ramach pisemnego i ustnego etapu postępowania oraz wydania wyroku.
- 55 We wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w sprawie C-47/17 sąd odsyłający wniósł o zastosowanie trybu przyspieszonego, zgodnie z art. 105 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem. Wniosek ten został oddalony postanowieniem prezesa Trybunału z dnia 15 marca 2017 r., X (C-47/17 i C-48/17, nieopublikowanym, EU:C:2017:224). O ile najpierw postanowiono o rozpoznaniu niniejszych spraw w pierwszej kolejności ze względu na sytuację skarżącego w postępowaniu głównym w sprawie C-47/17, o tyle skarżący ten poinformował Trybunał w uwagach na piśmie, że po złożeniu wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym organy niderlandzkie uwzględniły jego wniosek o udzielenie azylu, a zatem spór w postępowaniu głównym dotyczy teraz już tylko odszkodowania finansowego za niewydanie w terminie decyzji w sprawie tego wniosku. Ponieważ rozpoznanie niniejszych spraw w pierwszej kolejności nie było już uzasadnione, postanowiono tego zaniechać i rozpoznać sprawy w zwykłej kolejności.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

- 56 Poprzez swoje pytania, które należy zbadać łącznie, sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego należy interpretować w ten sposób, że w ramach postępowania w sprawie ustalenia państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek o przejęcie lub wtórne przejęcie na podstawie art. 21 lub art. 23 rozporządzenia Dublin III, które udzieliło na ten wniosek odpowiedzi odmownej w terminach przewidzianych w art. 22 lub art. 25 tego rozporządzenia i do którego następnie skierowano wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na mocy

art. 5 ust. 2, powinno odpowiedzieć na ten ostatni wniosek w określonym terminie. Sąd ten zastanawia się, jaki jest w stosownym przypadku ten termin i jakie są skutki braku udzielenia we wspomnianym terminie przez państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, odpowiedzi na wystosowany przez państwo wnioskujące wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

- 57 W tej kwestii należy przypomnieć, że postępowania w sprawie przejęcia i wtórnego przejęcia powinny być obligatoryjnie prowadzone zgodnie z regułami wymienionymi zwłaszcza w rozdziale VI rozporządzenia Dublin III oraz że powinny być one prowadzone z poszanowaniem szeregu wiążących terminów (zob. podobnie wyroki: z dnia 26 lipca 2017 r., *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, pkt 49, 50; a także z dnia 25 stycznia 2018 r., *Hasan*, C-360/16, EU:C:2018:35, pkt 60).
- 58 A zatem art. 21 ust. 1 rozporządzenia Dublin III stanowi, że wniosek o przejęcie należy złożyć tak szybko, jak to możliwe, a w każdym przypadku w terminie trzech miesięcy od daty złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Niezależnie od tego pierwszego terminu w przypadku uzyskania trafienia w systemie Eurodac odnoszącego się do danych zarejestrowanych zgodnie z art. 14 rozporządzenia Eurodac wniosek ten należy złożyć w ciągu dwóch miesięcy od uzyskania trafienia.
- 59 Analogicznie art. 23 ust. 2 rozporządzenia Dublin III stanowi, że wniosek o wtórne przejęcie składany jest możliwie najszybciej, a w każdym przypadku w terminie dwóch miesięcy od uzyskania trafienia w systemie Eurodac zgodnie z art. 9 ust. 5 rozporządzenia Eurodac. Jeżeli wniosek ten opiera się na dowodach innych niż dane uzyskane z systemu Eurodac, jest on przesyłany do państwa członkowskiego, do którego kierowany jest wniosek o wtórne przejęcie, w terminie trzech miesięcy od daty, w której wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej został złożony w rozumieniu art. 20 ust. 2 rozporządzenia Dublin III.
- 60 W tym względzie należy wskazać, że prawodawca Unii określił skutki upływu tych terminów, uściślając w art. 21 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia Dublin III, a także w jego art. 23 ust. 3, że jeśli wspomnianych wniosków nie złożono we wskazanych terminach, odpowiedzialność za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej spoczywa na państwie członkowskim, w którym taki wniosek został złożony.
- 61 Poza tym prawodawca Unii ustanowił takie wiążące terminy, a także skutki ich upływu także w odniesieniu do odpowiedzi na wniosek o przejęcie lub wtórne przejęcie.
- 62 Po pierwsze, w odniesieniu do odpowiedzi na wniosek o przejęcie, art. 22 ust. 1 rozporządzenia Dublin III przewiduje, że państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, przeprowadza niezbędne czynności sprawdzające i podejmuje decyzję w sprawie wniosku w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania tego wniosku.
- 63 Na podstawie art. 22 ust. 6 rozporządzenia Dublin III, w przypadku gdy wnioskujące państwo członkowskie poprosiło o rozpatrzenie sprawy w trybie pilnym, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 2 tego rozporządzenia, państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, dokłada wszelkich starań, by nie przekroczyć wnioskowanego terminu, który wynosi co najmniej tydzień. W wyjątkowych przypadkach, jeżeli można wykazać, że rozpatrywanie wniosku o przejęcie osoby ubiegającej się o azyl jest szczególnie skomplikowane, państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, może udzielić odpowiedzi po upływie żadanego terminu, jednakże w każdym przypadku w ciągu jednego miesiąca. W takich sytuacjach państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, musi powiadomić o swojej decyzji o odroczeniu udzielenia odpowiedzi wnioskujące państwo członkowskie w terminie pierwotnie żądanym.
- 64 Zgodnie z art. 22 ust. 7 rozporządzenia Dublin III brak podjęcia działań w terminie dwóch miesięcy, wymienionym w ust. 1 tego artykułu, lub w terminie jednego miesiąca, wymienionym w ust. 6, jest równoznaczny z akceptacją wniosku i pociąga za sobą obowiązek przejęcia danej osoby, w tym obowiązek poczynienia odpowiednich przygotowań do jej przybycia.

- 65 Po drugie, w odniesieniu do odpowiedzi na wniosek o wtórne przejęcie art. 25 ust. 1 rozporządzenia Dublin III przewiduje, że państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, przeprowadza niezbędne czynności sprawdzające i wydaje decyzję w sprawie wniosku o wtórne przejęcie tak szybko, jak to możliwe, a w każdym przypadku nie później niż jeden miesiąc od daty otrzymania wniosku. Jeżeli wniosek oparty jest na danych pochodzących z systemu Eurodac, termin ten ulega skróceniu do dwóch tygodni.
- 66 Na podstawie art. 25 ust. 2 rozporządzenia Dublin III brak podjęcia działań w terminie jednego miesiąca lub dwóch tygodni, wymienionych w ust. 1 tego artykułu, jest równoznaczny z akceptacją wniosku i pociąga za sobą obowiązek wtórnego przejęcia zainteresowanej osoby, w tym obowiązek poczynienia odpowiednich przygotowań do jej przybycia.
- 67 Co się tyczy skutków, jakie art. 22 ust. 7 i art. 25 ust. 2 rozporządzenia Dublin III łączą z brakiem udzielenia odpowiedzi – po upływie terminów wiążących przewidzianych w art. 22 ust. 1 i 6, a także w art. 25 ust. 1 tego rozporządzenia – na wniosek o przejęcie lub wtórne przejęcie, należy podkreślić, że skutków tych nie można obejść poprzez przesłanie do wnioskującego państwa członkowskiego odpowiedzi czysto formalnej. Jak bowiem jednoznacznie wynika ze wspomnianych art. 22 ust. 1 i art. 25 ust. 1, państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, powinno z poszanowaniem tych wiążących terminów przeprowadzić wszelkie niezbędne czynności sprawdzające w celu wydania decyzji w sprawie wniosku o przejęcie lub wtórne przejęcie. Artykuł 5 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego wyjaśnia ponadto, że odpowiedź odmowna na taki wniosek powinna podawać pełne i szczegółowe przyczyny odmowy.
- 68 Jednakże zgodnie z art. 29 ust. 2 rozporządzenia Dublin III, gdy nie dokonano przekazania w terminie sześciu miesięcy, państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej zostaje zwolnione z obowiązku przejęcia lub wtórnego przejęcia danej osoby, a odpowiedzialność zostaje przeniesiona na wnioskujące państwo członkowskie. Termin ten może być przedłużony do maksymalnie jednego roku, jeżeli przekazania nie można było przeprowadzić w związku z uwięzieniem danej osoby, lub do maksymalnie 18 miesięcy, jeżeli dana osoba uciekła.
- 69 Z przepisów przytoczonych w pkt 58–68 niniejszego wyroku wynika, że za ich pomocą prawodawca Unii w ramach postępowań w sprawie przejęcia i wtórnego ustanowił pewną liczbę wiążących terminów, które w sposób decydujący przyczyniają się do osiągnięcia wskazanego w motywie 5 rozporządzenia Dublin III celu polegającego na szybkości rozpatrywania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej poprzez zagwarantowanie, że te procedury zostaną wdrożone bez nieuzasadnionego opóźnienia (zob. podobnie wyroki: z dnia 26 lipca 2017 r., Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, pkt 53, 54; z dnia 25 października 2017 r., Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, pkt 31; a także z dnia 25 stycznia 2018 r., Hasan, C-360/16, EU:C:2018:35, pkt 62).
- 70 Ten szereg wiążących terminów dowodzi, że prawodawca Unii przywiązuje szczególną wagę do szybkiego ustalenia państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, oraz wskazuje, że – ze względu na cel polegający na zagwarantowaniu skutecznego dostępu do procedur udzielania ochrony międzynarodowej i na niezagrażaniu celowi, jakim jest szybkie rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej – w stosownym przypadkach takie wnioski powinny według prawodawcy być rozpatrywane przez państwo członkowskie inne niż państwo odpowiedzialne na mocy kryteriów wymienionych w rozdziale III tego rozporządzenia.
- 71 To właśnie w świetle tych ustaleń należy dokonać analizy pytań prejudycjalnych, w brzmieniu przeformułowanym w pkt 56 niniejszego wyroku, dotyczących terminów mających zastosowanie do przewidzianej w art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego procedury ponownego rozpatrzenia sprawy.

- 72 Zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, jeżeli wnioskujące państwo członkowskie uważa, że odmowa przejścia lub wtórnego przejścia wnioskodawcy przez państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, oparta jest na niewłaściwej ocenie, lub jeżeli posiada dodatkowe dowody do przesłania, może zwrócić się do tego ostatniego państwa członkowskiego o ponowne rozpatrzenie swojego wniosku o przejście lub wtórne przejście. Ta możliwość powinna być wykorzystana w ciągu trzech tygodni od otrzymania od państwa członkowskiego, do którego skierowano wniosek, odpowiedzi odmownej. To ostatnie powinno dołożyć wszelkich starań, aby udzielić odpowiedzi w ciągu dwóch tygodni. W żadnym wypadku ta dodatkowa procedura nie może przekraczać terminów, ustanowionych w art. 18 ust. 1 i 6 oraz art. 20 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Dublin II, które odpowiadają obecnie terminom przewidzianym w art. 22 ust. 1 i 6, a także w art. 25 ust. 1 rozporządzenia Dublin III.
- 73 Należy stwierdzić, że z samego brzmienia art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego wynika, że możliwość zwrócenia się przez wnioskujące państwo członkowskie do państwa członkowskiego, do którego skierowano wniosek, z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, po tym jak to ostatnie państwo odmówiło uwzględnienia wniosku o przejście lub wtórne przejście, stanowi „dodatkową procedurę”. Przepis ten, w zakresie, w jakim rozporządzenie wykonawcze ma na celu zgodnie z jego motywem 1 zapewnienie skutecznego wdrożenia rozporządzenia Dublin II, które zostało uchylone i zastąpione rozporządzeniem Dublin III, powinien podlegać wykładni zgodnej z przepisami tego ostatniego rozporządzenia oraz wskazanymi w nim celami.
- 74 Artykuł 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego powinien zatem być interpretowany w taki sposób, aby czas trwania dodatkowej procedury ponownego rozpatrzenia, która jest procedurą fakultatywną, był określony w sposób ścisły i przewidywalny, i to zarówno w interesie pewności prawa dla wszystkich zainteresowanych stron, jak w celu zapewnienia jego zgodności ze ścisłymi ramami czasowymi ustanowionymi w rozporządzeniu Dublin III i niezakłócania realizowanego przez to rozporządzenie celu, jakim jest szybkie rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej. Procedura ponownego rozpatrzenia, która trwałaby nieokreślony czas, pozostawiając nierozstrzygniętą kwestię ustalenia państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej i tym samym opóźniając w istotny i potencjalnie nieograniczony sposób rozpatrzenie takiego wniosku, byłaby niezgodna z tym celem szybkości rozpatrywania wniosków.
- 75 Ów cel, który przyświeca również art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, przekłada się zgodnie z brzmieniem tego przepisu na ścisłe ramy czasowe poprzez ustanowienie trzytygodniowego terminu przyznanego wnioskującemu państwu członkowskiemu, by mogło ono skierować wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do państwa członkowskiego, do którego skierowano wniosek o przejście lub wtórne przejście, oraz dwutygodniowego terminu na udzielenie przez to ostatnie państwo ewentualnej odpowiedzi na wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
- 76 I tak, po pierwsze, jak jednoznacznie wynika z art. 5 ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia wykonawczego, przyznana w tym art. 5 ust. 2 wnioskującemu państwu członkowskiemu możliwość zwrócenia się o ponowne rozpatrzenie jego wniosku o przejście lub wtórne przejście do państwa członkowskiego, do którego skierowano wniosek, powinna być wykorzystana w ciągu trzech tygodni od otrzymania odpowiedzi odmownej tego ostatniego państwa. Wynika z tego, że po upływie tego wiążącego terminu wnioskujące państwo członkowskie traci tę możliwość.
- 77 Po drugie, co się tyczy terminu, jakim dysponuje państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek o przejście lub ponowne przejście, na udzielenie odpowiedzi na wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, art. 5 ust. 2 zdanie trzecie rozporządzenia wykonawczego stanowi, że państwo to dokłada wszelkich starań, aby udzielić odpowiedzi w ciągu dwóch tygodni. Przepis ten ma zachęcać państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, do lojalnej współpracy z wnioskującym państwem członkowskim poprzez ponowne zbadanie w terminie przewidzianym we wspomnianym przepisie wniosku tego ostatniego państwa członkowskiego o przejście lub wtórne przejście

zainteresowanej osoby, ale nie ma na celu ustanowienia prawnego obowiązku udzielania odpowiedzi na wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy pod rygorem przeniesienia na nie odpowiedzialności za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

- 78 Ustalenie to potwierdza fakt, że w odróżnieniu od art. 22 ust. 7 i art. 25 ust. 2 rozporządzenia Dublin III art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego nie przewiduje, że nieudzielenie odpowiedzi po upływie dwutygodniowego terminu jest równoznaczny z akceptacją wniosku i pociąga za sobą obowiązek przejęcia lub wtórnego przejęcia danej osoby.
- 79 Takich skutków nie można tym bardziej przypisać brakowi odpowiedzi państwa członkowskiego, do którego skierowano wniosek, na złożony przez wnioskujące państwo członkowskie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w ciągu maksymalnego terminu jednego miesiąca przewidzianego w art. 25 ust. 1 rozporządzenia Dublin III, na który powołuje się sąd odsyłający w ramach swojego pytania drugiego w obu sprawach. Poza tym, że taka wykładnia byłaby sprzeczna z samą literą art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, to ostatnie zdanie tego przepisu wyraźnie wskazuje, że dodatkowa procedura ponownego rozpatrzenia nie może przekraczać terminów, jakimi dysponuje państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, na udzielenie odpowiedzi na wniosek o przejęcie lub wtórne przejęcie na podstawie art. 22 ust. 1 i 6, jak również art. 25 ust. 1 rozporządzenia Dublin III, które z definicji zostały zachowane, skoro wnioskujące państwo członkowskie zwraca się o ponowne rozpatrzenie.
- 80 Zatem z art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego wynika, że skoro państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, po dokonaniu niezbędnych czynności sprawdzających udzieliło odpowiedzi odmownej na wniosek o przejęcie lub wtórne przejęcie w terminach wyznaczonych w tym celu przez rozporządzenie Dublin III, dodatkowa procedura ponownego rozpatrzenia nie może wywołać skutków określonych w art. 22 ust. 7 i w art. 25 ust. 2 tego rozporządzenia.
- 81 Po trzecie, co się tyczy kwestii, jakie jest w tej sytuacji znaczenie prawne dwutygodniowego terminu przewidzianego w art. 5 ust. 2 zdanie trzecie rozporządzenia wykonawczego i jakie są skutki upływu tego terminu, należy przypomnieć, że przepis ten – jak wskazano w pkt 73 niniejszego wyroku – powinien podlegać wykładni zgodnej z przepisami rozporządzenia Dublin III i realizowanymi przez nie celami, a w szczególności z celem polegającym na ustanowieniu jasnej i wykonalnej metody szybkiego ustalania, które państwo członkowskie jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, tak by zagwarantować skuteczny dostęp do procedur udzielania takiej ochrony i nie zagrażać celowi, jakim jest szybkie rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, o którym mowa w motywach 4 i 5 tego rozporządzenia.
- 82 Otóż ten cel rozporządzenia Dublin III nie byłby przestrzegany w przypadku takiej wykładni art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, zgodnie z którą dwutygodniowy termin, o którym mowa w tym przepisie, miałby charakter czysto orientacyjny, tak że dodatkowa procedura ponownego rozpatrzenia nie byłaby ograniczona żadnym terminem na udzielenie odpowiedzi lub byłaby ograniczona wyłącznie terminem „rozsądnym”, o nieokreślonej uprzednio długości, do którego odnoszą się pytania prejudycjalne trzecie i czwarte i który miałby być oceniany przez sądy krajowe w każdym konkretnym przypadku z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy.
- 83 W istocie stosowanie takiego „rozsądnego” terminu na udzielenie odpowiedzi prowadziłoby do znacznej niepewności prawa, ponieważ zarówno organy administracji danych państw członkowskich, jak i osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową nie mogłyby określić z góry dokładnej długości tego terminu w konkretnej sytuacji, co mogłoby skłaniać te osoby do zwracania się do sądów krajowych w celu poddania kontroli przestrzegania wspomnianego terminu, a zatem zachęcać do wszczynania postępowań sądowych, które z kolei opóźniałyby ustalenie państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

- 84 Tak więc wykładnia art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, zgodnie z którą dodatkowa procedura ponownego rozpatrzenia byłaby ograniczona w czasie jedynie „rozsądnym” terminem, który nie byłby wcześniej określony, byłaby sprzeczna z celami rozporządzenia Dublin III, jak również jest z ogólną systematyką postępowań w sprawie przejęcia i wtórnego przejęcia, takich jak przewidziane w tym rozporządzeniu, w ramach których prawodawca Unii ustanowił wyraźnie określone, przewidywalne i stosunkowo krótkie terminy.
- 85 Należy jeszcze zaznaczyć w tym względzie, że niniejsze sprawy różnią się od spraw, w których Trybunał zastosował pojęcie „rozsądnego terminu”. W istocie podczas gdy te ostatnie sprawy charakteryzowały się brakiem przepisu prawa Unii określającego rozpatrywany termin [zob. w szczególności wyrok z dnia 28 lutego 2013 r., (szczególna procedura kontroli orzeczenia) Arango Jaramillo i in./EBI, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, pkt 5, 28, 33; z dnia 16 lipca 2015 r., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, pkt 44, 48; z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, pkt 97, 104; z dnia 14 czerwca 2016 r., Marchiani/Parlament, C-566/14 P, EU:C:2016:437, pkt 89, 95–97; z dnia 13 września 2017 r., Khir Amayry, C-60/16, EU:C:2017:675, pkt 41; z dnia 12 kwietnia 2018 r., A i S, C-550/16, EU:C:2018:248, pkt 45, 61; a także z dnia 27 czerwca 2018 r., Diallo, C-246/17, EU:C:2018:499, pkt 58, 69], to Komisja przewidziała w art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego ścisły dwutygodniowy termin, w którym państwo członkowskie, dokładając wszelkich starań, powinno udzielić odpowiedzi na wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy skierowany do niego przez wnioskujące państwo członkowskie.
- 86 W tych okolicznościach art. 5 ust. 2 zdanie trzecie rozporządzenia wykonawczego należy interpretować w ten sposób, że upływ przewidzianego w tym przepisie dwutygodniowego terminu na udzielenie odpowiedzi zamyka ostatecznie dodatkową procedurę ponownego rozpatrzenia, niezależnie od tego, czy państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, odpowiedziało w tym terminie na skierowany przez wnioskujące państwo członkowskie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
- 87 W konsekwencji, jeśli wnioskujące państwo członkowskie nie posiada już czasu koniecznego do tego, by móc złożyć w wiążących terminach przewidzianych w art. 21 ust. 1 i art. 23 ust. 2 rozporządzenia Dublin III ponowny wniosek o przejęcie lub wtórne przyjęcie, należy je uznać za odpowiedzialne za rozpatrzenie danego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.
- 88 Należy zaznaczyć, po czwarte, że termin na udzielenie odpowiedzi przewidziany, odpowiednio, w art. 22 ust. 1 i 6 rozporządzenia Dublin III lub w art. 25 ust. 1 tego rozporządzenia nie ma wpływu na obliczanie terminów przewidzianych w ramach dodatkowej procedury ponownego rozpatrzenia. W istocie wykładnia art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, zgodnie z którą taka procedura mogłaby zostać przeprowadzona tylko w granicach ustanowionych przez te przepisy rozporządzenia Dublin III, w związku z czym jej przeprowadzenie byłoby możliwe wyłącznie w sytuacji, gdy państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, nie wyczerpało terminu na udzielenie odpowiedzi na wniosek o przejęcie lub wtórne przejęcie, stanowiłaby w praktyce znaczną przeszkodę dla stosowania wspomnianej procedury, a zatem nie może zostać uznana za pomocną we wdrożeniu rozporządzenia Dublin III.
- 89 W konsekwencji wnioskujące państwo członkowskie ma prawo zwrócić się do państwa członkowskiego, do którego skierowano wniosek o przejęcie lub wtórne przejęcie, z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w wyznaczonym w art. 5 ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia wykonawczego trzytygodniowym terminie od otrzymania odpowiedzi odmownej państwa członkowskiego, do którego skierowano wniosek o przejęcie lub wtórne przejęcie, nawet wtedy, gdy zakończenie tej dodatkowej procedury ponownego rozpatrzenia po upływie dwutygodniowego terminu przewidzianego w art. 5 ust. 2 zdanie trzecie rozporządzenia wykonawczego następuje po upływie terminów przewidzianych odpowiednio w art. 22 ust. 1 i 6 rozporządzenia Dublin III lub w art. 25 ust. 1 tego rozporządzenia.

90 W świetle całości powyższych rozważań na przedstawione pytania należy udzielić następującej odpowiedzi:

- art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego należy interpretować w ten sposób, że w ramach postępowania w sprawie ustalenia państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek o przejście lub wtórne przejście na podstawie art. 21 lub art. 23 rozporządzenia Dublin III, które, po przeprowadzeniu niezbędnych czynności sprawdzających, udzieliło na ten wniosek odpowiedzi odmownej w terminach przewidzianych w art. 22 lub art. 25 tego rozporządzenia i do którego następnie skierowano wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na mocy wspomnianego art. 5 ust. 2, powinno dołożyć wszelkich starań, w duchu lojalnej współpracy, aby udzielić odpowiedzi na ten ostatni wniosek w dwutygodniowym terminie, oraz
- w przypadku gdy państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek o przejście lub wtórne przejście, nie udzieli w tym dwutygodniowym terminie odpowiedzi na wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, dodatkowa procedura ponownego rozpatrzenia zostaje ostatecznie zamknięta, w związku z czym wnioskujące państwo członkowskie należy z upływem tego terminu uznać za odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, chyba że posiada ono jeszcze wystarczająco dużo czasu, aby móc złożyć w wiążących terminach przewidzianych w tym celu w art. 21 ust. 1 i w art. 23 ust. 2 rozporządzenia Dublin III ponowny wniosek o przejście lub wtórne przejście.

W przedmiocie kosztów

91 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 5 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1560/2003 z dnia 2 września 2003 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego, zmienionego przez rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 118/2014 z dnia 30 stycznia 2014 r., należy interpretować w ten sposób, że w ramach postępowania w sprawie ustalenia państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o ochronę międzynarodową państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek o przejście lub wtórne przejście na podstawie art. 21 lub art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, które, po przeprowadzeniu niezbędnych czynności sprawdzających, udzieliło na ten wniosek odpowiedzi odmownej w terminach przewidzianych w art. 22 lub art. 25 tego ostatniego rozporządzenia i do którego następnie skierowano wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na mocy wspomnianego art. 5 ust. 2, powinno dołożyć wszelkich starań, w duchu lojalnej współpracy, aby udzielić odpowiedzi na ten ostatni wniosek w dwutygodniowym terminie.

W przypadku gdy państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek o przejście lub wtórne przejście, nie udzieli w tym dwutygodniowym terminie odpowiedzi na wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, dodatkowa procedura ponownego rozpatrzenia zostaje ostatecznie

zamknięta, w związku z czym wnioskujące państwo członkowskie należy z upływem wspomnianego terminu uznać za odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, chyba że posiada ono jeszcze wystarczająco dużo czasu, aby móc złożyć w wiążących terminach przewidzianych w tym celu w art. 21 ust. 1 i w art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 604/2013 ponowny wniosek o przejęcie lub wtórne przejęcie.

Podpisy